

1. Lõppeva kooliaasta valguses: juba mitmeid aastaid kasutavad õpetajad-õpilased ainult elektroonilist päevikut. Algselt oli turuliidriks eKool, kuid viimasel ajal on paljud koolid (ka küsija leivaisa) otsustanud konkureeriva e-päeviku kasuks. See kasvas välja Tallinna Inglise Kolledži koolisisesest süsteemist, kuid seda haldab nüüdseks erafirma nimega Koodimasin.

Mis nime kannab see e-päevik?

2. **Kes?** Mõlema spordimehe eesnimi on sama (lihtsalt riikides, kust nad pärinevad, kirjutatakse seda natuke erinevalt). Perekonnanimi on vasakpoolsel mehel (↵) teisest (↓) ühe tähe võrra pikem.

3. See Ameerika mõttekoda loodi Douglase firma poolt, et teostada teadustööd ja analüüsi USA õhujõududes. Tänapäevaks on nii valitsuse kui ka erainvestorite poolt rahastatav mõttekoda 1700 töötajaga asutus, millel harukontorid ka Austraalias ja Euroopas. Üle 30 mõttekojaga seotud teadlase on pälvinud Nobeli preemia. Eestiski pälvitakse oma analüüsidega tähelepanu – viimati selle aasta algul, kui nad väitsid, et NATO ei ole praegu võimeline Balti riike kaitsma.

Mis nime kannab see mõttekoda?

4. Kui varem olid lihtsalt Kaagvere ja Tapa erikoolid, siis nüüd on kõurikute koolid koondatud katusorganisatsiooni alla, millele antud uhke nimi. Endine Kaagvere kool on nüüd selle Emajõe õppekeskus ning Tapa Valgejõe õppekeskus. **Mis nime kõurikute kasvatamise koolide katusorganisatsioon kannab?**

5. 1996. aasta presidendivalimiskampaania käigus teatas Bill Clinton ühel hetkel, et ei toeta mingil juhul küsitava tagasivalimist ja tulenevalt USA vetoõigusest saigi see määravaks. Prantsusmaa kompenseeris enda ja küsitava isiku poliitika lüüasaamise sellega, et moodustas prantsusekeelsete (frankofoonsete) riikide ühenduse, mille esimeseks peasekretäriks oli 1997-2002 küsitav isik. **Kes?**

6. Kes on see kuulsast suguvõsast pärit advokaat (→)?

Kui mitte varem, siis peaks olema tema nimi jäänud meelde seoses Kenderi kohtukaasusega, kus ta on süüdistatava advokaat.

7. Ameerika telesarjadel läheb hästi. Saasta kõrval tehakse ka igati kvaliteetset kraami. Üks põnev ja omanäoline seriaal on „Elavad surnud“ (The Walking Dead). See põhineb samanimelisel koomiksisarjal, mille mõlema loomise taga on küsitav mees (sünd. 1978). Viimasel ajal on kõvasti reklaamitud tema uut telesarja „Outcast“. Kes?

8. Daniel ... on mees, kes on populaarse muusikakuulamise keskkonna Spotify loomise taga. Anders ... oli näitleja, kes tegi rolle ka Bergmani filmides (näit. „Seitsmes hül...pitser“, „Sosinad ja karjed“). Elin ... aga endine suusataja, kes osalenud 1998-2006 kolmedel olümpiamängudel ja võitnud 2007. aastal Vasaloppeti. Mis on nende ühine perekonnanimi?

9. Suitsetamise populaarsus ja sigaretiturg on paljudes riikides (sealhulgas USAs) kahanemas. Seetõttu on üllatav fakt, et 2012. aastal kasvas sigarettide Lucky Strike's müük USAs 9 miljoni ühiku võrra. Selle põhjuseks oli aga üks telesari, mille viimane osa oli eetris 17. mail 2015. aastal. Mis seriaal?

10. Milline aastaarv sisaldub Jackson Pollocki maali „No. 5, ...“ pealkirjas? (→)

11. Üks oma riigi kunagine haridusminister sai 1970. aastatel endale külge hüüdnime Piimavaras, kuna laialt levinud käsitlese kohaselt oli just tema see, kes kaotas ära riigis kehtinud laste tasuta koolipiima toetuse. Tõe huvides võib muidugi lisada, et tegelikult oli konkreetne isik tasuta koolipiima kaotamise vastu ning kokkuhoid suruti valitsuses läbi hoopis majandusministri poolt. **Kes?**

12. Kirjanik Arthur C. Clarke jutustas 1990. aastate algul loo, mille kohaselt lõunastas üks kirjanik (loo rääkimise ajaks juba mitukümmend aastat manalamees) koos sõpradega ning kirjutas kihlveo peale kuuesõnalise jutustuse. Salvrätikule kritseldatud „For sale: baby shoes, never worn" (Müügiks: beebi kingad, pole kordagi kantud) kujunes omaette legendiks, millest mõjutatuna on paljud inimesed kuuesõnaliste jutustuste peal kätt proovinud. Internetis leidub neid katseid tuhandeid. **Kellelt see lühijutt pärineb (→)?**

13. Sel hooajal selgitati võitja välja uues korvpallisarjas FIBA Europe Cup. Kuigi Eestis pöörati tähelepanu kahele kohalikule klubile, kes sarjas osalesid ning Varese meeskonnale, kus mängis Kristjan Kangur, küsin ma hoopis sarja võitjaks tulnud meeskonda. Meeskonnale oligi see esimene suurem rahvusvaheline tiitel, korra (aastal 2004) on tulnud ka oma riigi meistriks. **Mis meeskond?**

14. 25. veebruaril 1999. aastal osales Balti Kaitsekolledži avamisel ka tollane Briti kaitseminister, kes jäi Tartusse plaanitust kauemaks. Mõned lisatunnid Tartus tingis koomilise alatooniga vahejuhtum. Nimelt maandus ta Raadi lennuväljal, kuid seal puudus lennuki tagasipöördumiseks tarvilik kütusevaru (tellimus oli esitatud gallonites, varutud aga liitreid silmas pidades) ning see tuli politseieskordi saatel Tallinnast kohale vedada, mis võttis tunde, sest maanteed kattis pidevalt juurde sadav lumevaip. Külaline veetis harivad tunnid president Meri ja toona Tartu ülikooli raamatukogu juhatanud Peeter Oleski seltsis ning sai alles lennuki pardal teada takistusest, mis teda külmas ja lumises Tartus kinni hoidis. **Kellest on jutt?**

15. *Annus mirabilise* kõrval tuntakse ka terminit annus *annus horribilis* (hirmus aasta). **Mis aastal juhtusid kuninganna Elizabeth II lähikonnas järgnevad ebameeldivad sündmused?**

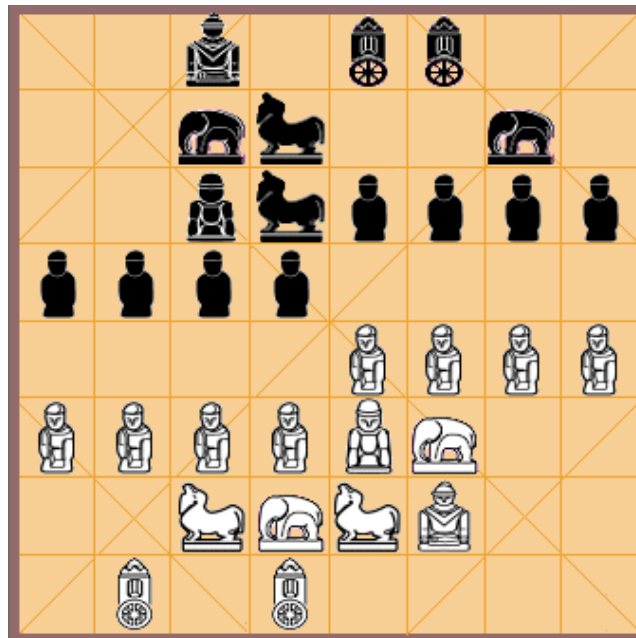
- Märtsis sai teatavaks, et tema teine poeg, Yorki hertsog Andrew lahutab oma naisest;
- Veidi hiljem ilmusid briti tabloidides Yorki hertsoginnast Sarah Fergusonist topless-fotod, kus naise armuke John Bryan tema jalgu suudleb;
- Aprillis lahutas tütar Anne abikaasast, kapten Mark Phillipsist;
- Juunis avaldas printsess Diana valusalt avameelse elulooraamatu;
- Novembris süttis põlema Windsori loss ning tules hävis palju väärtuslikku. Remondiks vajalike suurte kulutuste ümber tekkis aga avalik skandaal?

16. Kes on see (↓) kaks korda treenerina Eesti meistriks tulnud mees?

17. Mis nime kannab kokteil, mis koosneb viinast, virsikunapsist, apelsini- ja jõhvikamahlast? Selline kokteil on Rahvusvahelise Baarmenide Assotsiatsiooni ametlik koks. Ka A. Le Coqi tootesarjas on see kokteil olemas.

18. Pildil näete sittuyin'i ehk ... male (↓) algseisu. Millise Aasia riigi nimi punktiirile sobib?

19. 1730. aasta paiku oli Londonis 7000 selle joogi müügikohta. 1743. aastal joodi seda ühe inimese kohta 10 liitrit. Tippaegadel aeti seda u 45,5 mln gallonit. Millise ka tänapäeval populaarne joogi kuldaeg oli 18. sajandil?

20. Kuulete kantrimuusika supergruppi, mille moodustasid Willie Nelson, Johnny Cash, Waylon Jennings ja Kris Kristofferson. Mis nime see bänd kandis?

21. Kes on need kaks Vietnami sõja vastu protestijat (→)? Pilt on tehtud 1970. aastate algul New Yorgis Central Parkis.

22. See Aimee Beekmani raamat on tõenäoliselt Eesti läbi aegade kõige skandaalsem armastusromaan. Raamat ilmus esmakordselt 1978. aastal, kõigepealt ajakirjas Looming ning hiljem eraldi raamatuna ning tekitas ilmudes palju kõneainet. Raamatu peategelase üle peeti kirjanduslikke kohtuid, ajalehtedes avaldati lugejamuljeid, teose üle arutleti televisioonis ning hiljem on romaani vastuvõtust kirjutatud isegi magistritöö Tartu Ülikoolis. **Mis romaan?**

23. Kunagise Rootsi impeeriumi aladel, sealhulgas Soomes, on tavaks süüa seda suppi neljapäeviti. See komme pärineb samuti reformatsioonieelsest ajast, kui reede oli paastupäev. Suppi serveeritakse seal sealiha ja sinepiga. Supp ise sisaldab sageli sibulat ja tüümiani ning majoraani. Kõrvale võib süüa näkileiba. Supi järel süüakse tavaliselt pannkooke moosiga. **Millest on jutt?**

24. Näete pildil (→) USA admiral George Stephen ... (1919–2008), kes oli ameeriklaste merejõudude komandör Tonkingi lahe intsidendi aegu 1964. aasta augustis. Huvitaval kombel oli tema väga kuulus poeg Vietnami sõja vastu. **Mis on admiral (ja poja) perekonnanimi?**

25. Küsitav on maakonnalehe Lääne Elu peatoimetaja, varem on töötanud pikalt Postimehes. Eelmise aasta sügisest on ta ka Pressinõukogu esimees. Kindlasti on mälumängurite hulgas neidki, kes on teda kuulanud saates „Olukorrast riigis“, mida küsitav veab koos Ahto Lobjakaga. **Kes on see Tartu Ülikoolis ajalugu õppinud mees?**

26. Olen küsinud Washingtonis asuvat The (National) Malli jt peatänavaid, **mis on aga Las Vegase kuulsa peatänava nimi?**

27. Kala nimega õudnäsalik (→) (*Synanceja verrucosa*) elab India ja Vaikse ookeani troopilistes vetes ning Punases meres. Umbes 40 sentimeetri pikkusel kalal on peas kühmud ja harjad, seljauimes ogakiired. Tegemist on maailma kõige ... kalaga. **Mis mõttes on ta kõige-kõigem?**

28. See on üks Los Angelese linnaosa San Fernando oru piirkonnas. 1919. aastal soetas üks maailmakuulus kirjanik sinna rantšo, mis sai nime kirjaniku ilmselt populaarseima ja tuntuima tegelase järgi. Rantšo nimi kandus üle linnaosale, kus praegu elab ca 40 000 elanikku. **Mis nimi?**

29. Alates 1999. aastast pannakse kokku edetabelit, mis reastab paremaid lennufirmasid. Nimekiri on igati demokraatlik – reastamine toimub reisijate hääletustulemuste põhjal. Seekord andis oma hääle 18,9 miljonit lennureisijat. **Mis firma (piisab ka riigi mainimisest) on praeguse seisuga maailma parim?** Nad said ka parima äriklassi tiitli. Eelnevalt kanti austavat tiitlit ka 2011. ja 2012. aastal.

30. Eelmise aasta ujumise MM-il tegi pildil olev mees (↓) ajalugu – temast sai esimene ujuja, kes pääsenud poodiumile seitsmel järjestikusel MM-il. Ta pole MM-il medalita jäänud alates 2003. aastast. **Kes?**

31. Selle firma asutas 1999. aastal värvikas Iisraeli miljardär Teddy Sagi, kes elab Londonis. Eestis käib Sagi haruharva, ta usaldab oma juhte. Praegu kuulub talle 33,6 % firmast. 2006. aastal viis ta ettevõtte Londoni börsile ja toona määrati firma väärtuseks 550 miljonit naela. 2015. aastal hindas majandusajakiri Forbes Sagi vara väärtuseks 3,3 miljardit dollarit. **Mis firma omanik on Sagi?**

32. 2001. aasta korvpalli EM-finaalturniiri eel viskas Eesti koondise peatreener Üllar Kerde meeskonnast välja ühe arvatava liidri. Erimeelsused kahe mehe vahel olid paisunud liiga suureks. „*Läksime riidu. Mina saanuks temaga elada, tema minuga ei saanud,*“ tõdes Türgis tribüünil istunud korvpallur pärast EM-i. Kerde sõnul oli tegemist puhtalt tema otsusega, sest „... *arvas endast liiga palju*“. Kas eestlaste EM-turniiril saadud pakid oleks olnud väiksemad, kui küsitav mänginuks koondises, ei saa muidugi tagantjärele väita. **Kes oli see patuoinas?**

33. 1972. aastal tungis Tel Avivi lähistel asuva Lodi (Ben Gurioni) lennujaama kolm palestiinlaste värvatud terrorirühmituse liiget ja mõrvas seal 26 inimest, haavates veel 80. Lennujaam oli keskendunud palestiinlaste jälgimisele ja ründajaid ei osatud isegi kahtlustada. Üks ründajatest lasi ennast granaadiga õhku, teine hukkus tulevahetuses. Ainus ellu jäänud ründaja väitis hiljem, et olevat täitnud oma "revolutsioonisõduri" kohust. Rünnaku tellija, palestiinlaste rühmituse PFLP-EO liider Wadie Haddad sai rahalist abi Põhja-Korealt ja varjas end surmani Ida-Saksamaal. **Kes olid need ründajad?**

34. 8. aprillil 1966 ilmus ajakirja Time järjekordne number, mille esikaas (→) on üks läbi aegade enim kõneainet pakkunud, sama pealkirjaga artikkel aga üks mõjukamaid. Vaatamata sensatsioonilisele pealkirjale oli artikkel, kus sõna said nii tavainimesed kui teadlased, suhteliselt mõõduka sisuga. **Kelle surma kohta küsitakse?**

35. Üks Eesti olümpiamedalist nõudis väidetavalt pärast nimetatud medali võitmist oma treenerilt, et viimane kirjutaks essee „Kuidas minu töö aitas ... medalile“. Olnuks kirjutis põhjalik, laekunuks treeneri arvele teatud protsenti võidupreemiast. Treener saatis aga hoolealuse pikalt. **Kes olid need kaks meest?**

36. Filofei oli aastatel 1465–1542 elanud Pihkvamaa Jelizarovo kloostris munk, kellele omistatakse ühe Venemaaga seonduva mõiste kasutuselevõttu. **Mis mõiste?**

37. See peavalu tüüp on omapärane seetõttu, et kui paljud peavalutüübid vaevavad suuresti naisi, siis selle korral on 90 protsendil juhtudest kannatajateks mehed, vanuses 20-50 aastat, kuid ka vanemad. Need peavalud esinevad periooditi, 4-8 nädala vältel. Valu algab suhteliselt kiiresti, mõne minuti jooksul, ja kestab tavaliselt 45 minutit kuni kolm tundi. Vahel võib selliseid hooge esineda päevas lausa mitu. **Milline peavalutüüp?**

38. Palju pilte on Oscari galale eelnevast ja tseremooniast endast, järgseid pilte on palju vähem. Näete üht ülesvõtet (↓) 29. märtsist 1977, kus üks diiva sööb Beverly Hillsis basseini ääres hommikust, seltsilisteks värsked ajalehed. Ta sai eelmisel õhtul naispeaosatäitja Oscari filmi „Network“ eest. **Kes on see diiva?**

39. Selle haiguse sihtrühmaks on keskea künnisele jõudnud meesterahvad. Umbes 70 % juhtudest on haiguse põhjustajaks liialdamine alkoholiga, 20 % juhtudel sapikivid. Ülejäänud juhtudel võib olla põhjuseks mõni trauma või liiga rasvane toit. Haigus algab kõva kõhuvaluga. Karmimatel juhtudel võib haigus muutuda mädaseks, sellega võib kaasneda kudede kärbumine jne. Sellest võib välja areneda kasvaja. Muide – viimane oli mõned aastad tagasi Steve Jobsi surma põhjustajaks. **Mis haigus?**

40. Kuulete lugu „Exit“ sel kevadel ilmunud vanameister Jean-Michel Jarre'i uuel albumilt. Muusikalise poole eest hoolitseb elektroonilise muusika guru loomulikult ise, aga **kes on see viimastel aastatel palju kõneainet pakkunud mees, kes loos kõneleb?**

41. Mis nime kannab see ravim, mille toimeaine on saatuslikuks saanud paljudele (eriti Venemaa) sportlastele? Läti Nokiaks kutsutud 1970. aastatel välja töötatud ravim on mõeldud südame ja veresoonte haiguste raviks, südame energia tarbimise vähendamiseks ja töövõime üldiseks parandamiseks. kasutatakse ka tervete inimeste füüsilisest ja vaimsest ülekoormusest taastumiseks. Ravimi leiutanud töögrupi juht Ivars Kalviņš sai 1989. aastal Läti NSV riikliku preemia. Ravimi toimeaine kuulub WADA keelatud ainete nimekirja käesoleva aasta algusest.

42. Tallinnas leiab Viru ja Kristiine keskustest rahvusvahelise kohvikuketi Robert's Coffee. Tegutseb lisaks Soomele, Rootsile ja Eestile ka Türgis, Jaapanis ja Singapuris. 1987. aastal alustanud kett toodab ka kohvi ning alles hiljuti käis (sotsiaal)meediast üle kerge torm, kui avalikustati, et nad toovad turule nähtavate (↓) pakenditega kohvisarja. Mis on selle Roberti perekonnanimi?

43. Napolist tunnikese meretee kaugusel asub pisike aga populaarne 47 km² suurune saar. Seal elab 62 000 põliselanikku ja aastas külastab seda 4 miljonit turisti. Ka frau Merkelile meeldib seal aega maha võtmas käia. Saarel on ülilopsakas subtroopiline taimestik, saar on vulkaaniline ja seetõttu leidub seal kuumaveeallikaid. Capri jääb küsitavast saarest kagusse. Mis saar?

44. Seda paratsetamooli sisaldav valuvaigisti, mille müük lõpetati Eestis 2000. aastate keskpaigas, sest tootja ei soovinud ravimilubasid uuendada. USAs on olnud tegemist populaarseima omataolise ravimiga. Siiski varjutab ravimi edulugu kummaline vahejuhtum, kus 1982. aastal suri Chicago piirkonnas seitse inimest, kes olid tarvitanud küsitavat ravimit. Probleem ei olnud mitte ravimis endas, vaid keegi oli sokutanud ravimipurkidesse kaalimtsüaniidi. Tootjafirma Johnson & Johnson panustas 100 miljonit sellesse, et toode turvalisemaks muuta ja taastas turuosa. Mis ravim?

45. Iga aasta oktoobris kogunevad Kremli vastu sümpaatiat tundvad inimesed ühele Kreeka saarele, et pidada tsivilisatsioonide dialoogi foorumit. Alates 2003. aastast peetud foorumi patroon on endine Venemaa raudteeboss ja president Vladimir Putini siseringi kuuluv Vladimir Jakunin. Foorum tõmbab ligi poliitikuid ja akadeemiliste ringkondade esindajaid, kellest paljud jagavad Venemaa sotsiaalselt konservatiivset, antiliberaalset ja Ameerika-vastast maailmavaadet. Mis saar?

46. Vene oligarhi, tatari päritolu Roustam Tarikot nimetatakse õigusega viinakuningaks. Aastal 1992 lõi ta ettevõtte Roust. Sellest sai kiiresti riigi suurim alkoholi maaletooja - firmale kuulus kolmveerand Venemaa läänest tuleva alkoholi turust. Kuus aastat hiljem tõi mees turule riigi esimese *premium*-klassi viinamargi. Täna eksporditakse seda 80 erinevasse riiki üle maailma ning ettevõtte ise peab seda „Venemaa ainsaks tõeliselt globaalseks brändiks”. **Mis viin?**

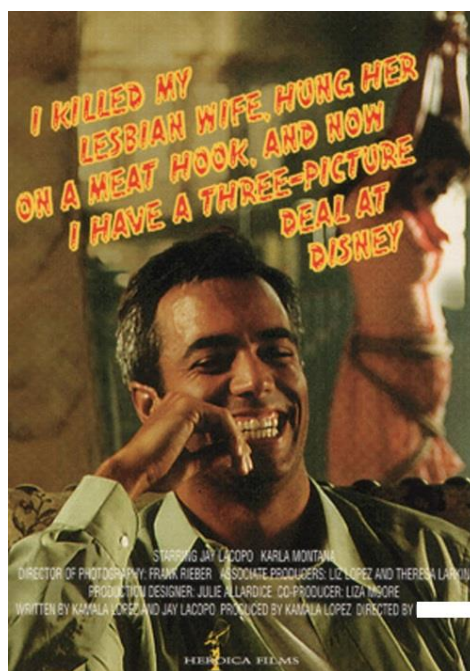
47. Kui suvised plaanid veel tegemata ja soov minna muusikafestivalile, siis on üheks alternatiiviks augustis Obuda saarel Budapesti kesklinnas toimuv festival. Seda korraldatakse 1993. aastast ning viimastel aastatel on seda väisanud kuni 400 000 külastajat. Muusikalist meelelahutust pakuvad teiste hulgas näiteks Rihanna, Muse ja David Guetta. Lisaks muusikale on 7 päeva kestva festivali kavas ka tantsuetendused, tsirkus jpm. **Mis festival?**

48. Pildil (→) võib näha rohkesti Mehhiko põllumehi, keda nimetatakse jimadorideks. **Millise kultuuri kasvatamisele on keskendunud jimador?**

49. Seda nime kannab auhind populaarsemale Tšehhi mees- ja naislauljale ning ansamblile. Esimene taoline hääletus leidis aset juba 1962. aastal. Enamik nominentidest on eestlastele võõrad nimed, välja arvatud muidugi Karel Gott. Vanameister on püstitanud rekordi, mida ilmselt niipea üle ei lööda – nimelt pälvis ta eelmisel aastal auhinna juba 40. korda. Esimest korda pani ta konkursi kinni 1963. aastal. **Mis võistlus/auhind?**

50. **Kes on see filmimees**, kes 20-aastasena lavastas 1993. aastal sellise (→) satiirilise 16-minutilise lühifilmi? Nüüdseks on tal olemas ka parima filmi Oscar.

51. Kes on see Taani kommunistist kunstnik (1912-1988), kelle karikatuurid (→) olid ka Eestis ülipopulaarsed?

52. See lind (*Bubo virginianus*) on küll majesteetliku väljanägemisega, kuid lähemal takseerimisel võib tema lõhn üsna teravalt ninna karata. Paljud selle liigi esindajad haisevad täiesti jälgilt ja selles pole süüdi mingisugused lindude feromoonid, muskusenäärmed või muu läbitungiva loomuga lõhnaallikas, vaid ebatavaline osa nende toiduvalikust. Nimelt on tegemist ainsa teadaoleva kiskjaliigiga, mille esindajad ei kohku tagasi skunke küttimast. Nende endi lõhnataju on nii kehv, et nad ei taju skunkide eemaletõukavat haisu ja saavad tänu sellele pidada neile jahti nagu kõigile muudele väikest kasvu imetajatele. Mis lind?

53. Milline maailmakuulus vaatamisväärsus asub 32 km² suuruse Tijuca rahvuspargi territooriumil?

54. Selle ainukese Põhja-Ameerika papagoiliigi lugu sarnaneb paljuski rändtuvi omale. See liik asustas ulatuslikke maa-alasid alates New Yorgi piirkonnast kuni Mehhiko laheni ja läänes asuva Kaljumäestikuni. Sage küttimine ja püük tähendas, et 19. sajandiks oli lindude arvukus drastiliselt langenud. Ehkki suuremaid papagoiparvesid oli märgata veel 20. sajandi alguses, hävitati need ahnete küttide poolt kiiresti. Papagoidele sai saatuslikuks komme koguneda parve, et hoolitseda surevate liigikaaslaste eest või olla parvena surnud liigikaaslase ümber, mis muutis nad küttidele eriti hästi kättesaadavaks. Viimane ... papagoi suri 1918. aastal Cincinnati loomaaias. 1939. aastal kanti liik väljasurnud liikide nimekirja. Millise USA osariigi nimi sobib nime papagoi esimeseks pooleks?

55. Mis nime kannab pildil nähtav (→) taanlaste kergekuulipilduja? See leiutati 1879. aastal ja nime sai see oma leiutaja järgi. Seda kasutati ka Eesti Vabadussõjas, taanlased andsid eestlastele kokku 723 seda relva. Kuulipilduja oli Eesti sõjaväe kasutuses kuni 1940. aastani. Il maailmasõjas kasutas sama relva aga Norra sõjavägi.

56. Kevadeti (täpne aeg on aastati erinev) läbivad kümned filipiinlased rituaali, mida nimetatakse jueteng. Rituaal on rahva hulgas äärmiselt populaarne, ent samas täiesti illegaalne. Pole siiski lugenud, et kedagi selle eest täiendavalt oleks karistatud. **Mis on/milles seisneb jueteng?**

57. Sellele ameerika kirjanikule (sünd. 1952) on toonud kuulsuse fantaasiasugemetega romaanisari „Võõramaalane“ („Outlander“). Õieti on „Võõramaalane“ sarja esimese raamatu nimi, ülejäänud kannavad muid nimesid. Keskseks tegelaseks on aga meditsiiniõde, kes rändab ajas tagasi 18. sajandi Šotimaale. Paar aastat tagasi valmis romaanide põhjal ka telesari. **Kes?**

58. Michelini kolme täрни restorane on maailmas ca 100. Viimastel andmetel 11 erinevast riigist. **Millises riigis asub kõige rohkem kolmetärnilisi – koguni 32?**

59. Jaapanlastele meeldib teadupoolest maiustada. Süüakse ka toorest liha. **Millise looma toorest liha tuntakse Jaapanis nimetusega *basashi*?** Üldiselt serveeritakse seda sashimina ehk lihalõikudena, vahel ka nigiritena ehk lihalõikudena riisiklotsil.

60. Aastaid oli Eesti heliloojate liidu esimeheks Olav Ehala, kes aga kaks aastat tagasi ametist taandus ning uueks juhiks valiti loomeliidu senine aseesimees. Ta on sündinud 1975. a (muide Jaan Kaplinski poeg, kuid kannab oma ema perekonnanime), lõpetanud muusikaakadeemia Eino Tambergi ja Lepo Sumera õpilasena. Loomingut üles loetlema ei hakka, lasen näitena tema tšellokontserti. **Kes (↓)?**

61. (Aja)kirjanik David Lagercrantz on tuntuks saanud sellega, et jätkas Lisbeth Salanderi lugude kirjutamist. Enne kui ta jätkas „Millenniumi“- sarja kirjutamist sai ta maha ühe elulooraamatuga (ilmunud ka eesti keeles). Isik, kellest ta raamatu valmis meisterdas, on muu hulgas kuulutanud, et ta ongi elu jooksul kahte raamatut lugenud – üks seesama biograafia ja teine üks mänedžeri soovitatud eneseabiõpik. **Kelle eluloo on kirjutanud Lagercrantz?**

62. Selle keemilise elemendi (nr. 34) uuringute algjärgus 1930. aastatel arvati see toksiliste mikroelementide hulka – isegi arseenist mürgisemaks. Järsk kannapööre tehti 1959. aastal, kui tõdeti, et element on tähtis immuunsüsteemi komponent. Mõned näited elemendi kasulikkusest: aneemia korral suurendab see hemoglobiinitaset, on efektiivne bronhiaalastma ravis, alandab diabeetikutel veresuhkrutaset jne. **Mis element?**

63. Ta on üks Eesti edukamaid galeriste, seda asja ajab ta koos oma elukaaslase Indrek Kaselaga. Ta on teinud palju selleks, et eesti kunstnikud – näiteks Kaido Ole või Kris Lemsalu - jõuaksid rahvusvahelisele areenile. Tänavuse vabariigi aastapäeva eel sai proua ka Eesti riigilt ordeni rinda. **Kes (→)?**

64. Seda peetakse väga eriliseks mineraaliks, kuna ta võib esineda kujul, mida tuntakse „täiusliku kuubina“. See koosneb väävlist ja rauast (FeS_2) ja on levinuim sulfiidne mineraal. Enamasti kollast või halli värvi. **Mis mineraal (↓)?**

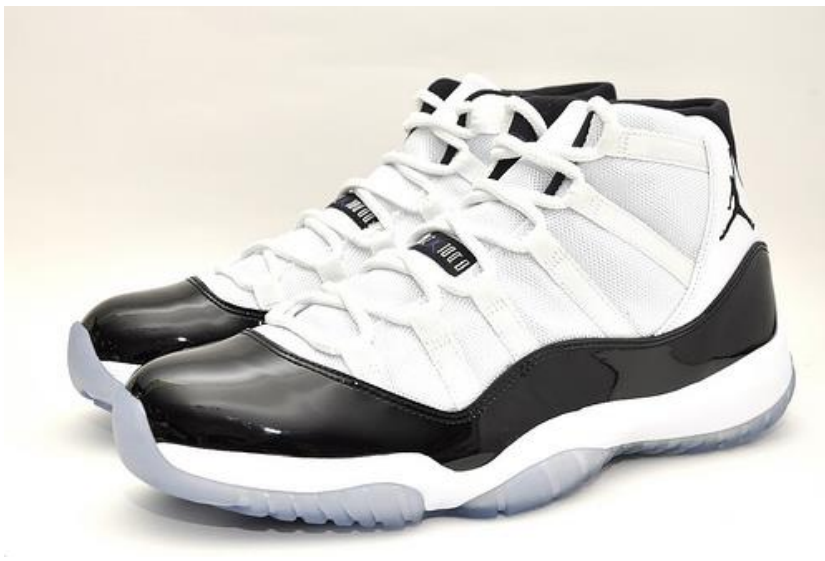
65. Küsitav köögivilj oli ilmselt esimene, mida mustanahalistel Ameerika (Ühendriikide) orjadel lubati hakata kasvatama ja turustama. Seetõttu tekkis pilkav seos, kus mustanahalisi postkaartidel, lauludes jm. tembeldati ...sööjateks. Ka tänapäeval on võib leida pilkavaid pilte, kus näiteks Obama sel hea maitsta laseb. Samuti on poliitikuid, kes teadmatusest on selle seose loonud ja pidanud hiljem vabandama. **Mis köögivilja seostamisel USA mustanahalistega tasub olla ettevaatlik?**

66. Ta on endine Eesti tasemel tipp-purjetaja, kel ette näidata ka mitmeid rahvusvaheliste tiitlivõistluste medaleid. 2001. ja 2002. aastal tuli ta Zoom8-klassi Euroopa meistriks, MM-il sai ta 2004. aastal neljanda ja 2003. aastal 6. koha. Aastatel 2005-2008 võistles ta 470-klassis, saades koos soodinaise Agnes Lillega 2005 juunioride MM-il tüdrukute arvestuses kulla ja üldarvestuses 14. koha. 2005. aastal kuulutati ta ka Eesti parimaks naispurjetajaks. **Kes?**

67. Pildil (→) on ilmselt kuulsaim filmipõrnikas. Auto on paljuskil nagu KITT – sõidab ise, mõtleb, osaleb võidusõitudel. Esimest korda tõi Disney kompanii ta ekraanile 1968. aastal filmi „Armupõrnikas“ (The Love Bug), mis sai ka auto hüüdnimeks. **Mis on aga auto tuntum nimi?**

68. Kui need papud (↓) 2011. aastal USAs jõulude eel müügile paisati, läks paljudes kaubanduskeskustes lahti tõeline möll. Oli juhtumeid, kus sekkuma pidi politsei, et saagijahil kunded poeuki maha ei jookseks (mõnel pool ei aidanud seegi). **Mis firma toodang rahva pöördesse ajas?**

69. Selle electro house'i ja dubstepi produtsendi ja DJ kodanikunimeks on Rauno Roosnurm. Ta pretendeerib tiitlile „üks kõige edukamaid USAs läbi löönud Eesti artist“. Tema esialbum kannab nime „9999 in 1“, mille numbrid on artisti sõnul võetud juhuslikult tema lapsepõlve mängukannide - vene piraatarvutimängude karpidelt. **Kes on see artist, kelle esinejanimi on peaaegu identne kultusliku Ameerika automargiga?**

70. Küsitav mees on oma peamiselt poksi võistlustel kõlava lausega „Let's get ready to rumble!“ teeninud raha 35 aastat. 1992. aastal lasi ta lause kaubamärgiga kaitsta. Hetkel on pensionile minekust unistava mehe lause väärtuseks 400 miljonit dollarit. **Kes?**

71. Walter Scotti rüütliromaani „Ivanhoe“ kõrvaltegelaste hulgast leiab ühe legendaarse tegelaskuju, kes nimikangelasest palju kuulsam ning ilmub välja romaanis peetava turniiri kolmandal päeval. On väidetud, et küsitava maine tänapäeva jaoks kujundas suuresti just Scotti raamat. **Kes?**

72. Küsin Vladimir Voinovitši loodud vene-nõukogude reamehe tegelaskuju, keda nimetatud seguks Švejkest ja Loll-Ivanist. Vaimuka kirjelduse eest nõukogude elu absurdsusest saadeti kirjanik Nõukogude Liidust välja ning temalt võeti kodakondsus, mille mees – tõsi küll – hiljem tagasi sai. Sõdurist pajatava raamatutriloogia kaks esimest raamatut on ilmunud ka eesti keeles (vastavalt 2014 ja 2015). **Kes on see tegelane?**

73. **Millise jalgpalli EM-il debüteeriva jalgpallikoondise peatreeneriks on Gianni Di Biasi?** Mees juhendab koondist alates 2011. aastast. Koondis sai oma alagrupis Portugali järel 2. koha. Pääs EM-finaalturniirile kindlustati eelmisel sügisel 3:0 võiduga Jerevanis Armeenia üle.

74. **Mis nime kannab see legendaarne nuga (↓)?** Selle disainis 1830. a paiku Arkansase relvameister James Black Jim ... 'le, kelle järgi nuga on ka nime saanud. Väitsa on näha saanud nii Rambo kui ka Krokodill Dundee filmides. Lisaks võttis üks 20. sajandi suurkujusid muusikas endale 1960. aastate keskel uue esinejanime (tema kodanikunimi oli liiga sarnane ühe tollase menuansambli liikme omale) just selle noatüübi järgi.

75. Eelmisel aastal abiellus Putini pressiesindaja Dmitri Peskov. Pulmade juures pakkus kõige rohkem kõneainet peigmehe kell, mis oli selgelt liiga kallis tema sissetuleku juures. Peskov väitis, et tema kallis ja kaunis kaasa oli see, kes talle selle kinkis. **Kellega Peskov abiellus?** Küsitav on Torino olümpiavõitja, kahekordne maailma- ja kolmekordne Euroopa meister.

76. **Millise organisatsiooni (liikumise) logo näete pildil (→)?**

See on asutatud 1960. aastate lõpus Taanis, praegu asub peakorter Zimbabwe. Organisatsioonile kuulub Eestis ka 23 kauplust 10 linnas.

77. Teatavasti osales NO 99 eelmisel aastal Avignoni teatrifestivalil. Tiit Ojasoo ja Ene-Liis Semperi tükk üksindusest esietendus 2014. a kevadel. Tegemist on esimese eesti lavastusega, mis sellise tunnustuseni jõudnud. **Mis nime lavastus (↓) kannab?**

78. See on elustiil, mis kasvas välja 1980. aastate alguse hardcore pungis levinud ideedest ning tekkis vastureaktsioonina pungi hedonistlikule ja liialdavale eluviisile. Selle tuumaks on sõltuvust tekitavate mürkainete nagu alkoholi, tubaka ja muude uimastite täielik vältimine ning sageli ka taimetoitus (veganlus). Mõlema puhul on tegu teatud toodete teadliku boikoteerimisega – ühel juhul hoidutakse loomsetest saadustest ja teisel lisaks veel sõltuvust tekitavatest ainetest. **Milline subkultuur?**

79. Led Zeppelini esimese albumi kaanel on kujutatud üht New Jersey osariigis Lakehurstis 6. mail 1937. aastal toimunud sündmust. **Millist?**

80. Ta on Virumaalt pärit laulja ja viiuldaja. Tema esimene plaat „Soolo“ ilmus 2013, nüüdseks on väljas ka teine stuudioalbum. Nii mõnigi muusikaasjatundja ennustab talle suur tulevikku. **Kes?**

Vastused

1. Stuudium
2. Jan Timman (Hollandi maletaja), Janis Timma (Läti korvpallur)
3. RAND Coporation
4. Maarjamaa Hariduskolleegium
5. Boutros-Boutros Ghali
6. Paul Keres
7. Robert Kirkman
8. Ek
9. „Mad Men“ („Pöörased“)
10. 1948
11. Margaret Thatcher
12. Ernest Hemingway
13. Frankfurt Skyliners
14. Lord George Robertson
15. 1992
16. Howard Frier
17. Sex on the Beach
18. Birma
19. Džinn
20. The Highwaymen
21. John Kerry, John Lennon
22. „Valikuvõimalus“
23. Hernesupp
24. Morrison
25. Andrus Karnau
26. The Strip
27. Mürgisem
28. Tarzana (kirjanik oli Edgar Rice Burroughs)
29. Qatar Airways
30. Laszlo Cseh
31. Playtech
32. Aivar Kuusmaa
33. Jaapanlased
34. God (Jumal)
35. Indrek Pertelson, Aavo Põhjala
36. Moskva – Kolmas Rooma
37. Kobarpevalu
38. Faye Dunaway
39. Kõhunäärmepeõletik (pankreatiit)
40. Edward Snowden
41. Mildronāts (toimeaine meloonium)
42. Paulig
43. Ischia
44. Tylenol
45. Rhodos
46. Russian Standard (Russkii Standard)
47. Sziget
48. (Sinine) agaav
49. „Tšehhi Ööbik“ (Cesky slavik)
50. Ben Affleck
51. Herluf Bidstrup
52. Ameerika kassikakk
53. Kristuse kuju Corcovado mäel
54. Columbia papagoi
55. Madsen
56. Rituaalne ristilöömine
57. Diane J. Gabaldon
58. Jaapan
59. Hobuseliha
60. Märt-Matis Lill
61. Zlatan Ibrahimović (autobiograafia „Mina – Zlatan“)
62. Seleen
63. Olga Temnikova
64. Püriit (kassikuld)
65. Arbuus
66. Merili Kukuškin (Randmaa)
67. Herbie
68. Nike (Air Jordan XI)
69. DJ Mord Fustang
70. Michael Buffer
71. Robin Hood
72. Ivan Tšonkin
73. Albaania
74. Bowie nuga
75. Tatjana Navka
76. Humana
77. „Mu naine vihastas“
78. Straight edge
79. Dirižaabel Hindenburgi hukk
80. Maarja Nuut